

Wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0. roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie w ramach wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjnych (WOKRO)

Jakie placówki mogą pełnić funkcję WOKRO?

Zgodnie z art. 90v ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.) starosta wskazuje publiczne

- przedszkole,
- inną formę wychowania przedszkolnego,
- szkołę podstawową, w tym specjalną,
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737), albo
- poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną,

spełniające warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy - *Prawo oświatowe*, które w danym powiecie pełnią funkcję WOKRO.

Starosta może powierzyć funkcję WOKRO

- publicznemu albo niepublicznemu przedszkolu,
- innej formie wychowania przedszkolnego,
- szkole podstawowej, w tym specjalnej,
- specjalnemu ośrodkowi szkolno-wychowawczemu,
- specjalnemu ośrodkowi wychowawczemu dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- ośrodkowi rewalidacyjno-wychowawczemu, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy - *Prawo oświatowe*, albo
- poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,

spełniającym warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy - *Prawo oświatowe*, które działają na terenie powiatu i ich organem prowadzącym jest inna jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego albo osoba fizyczna (art. 90v ust. 3a ustawy o systemie oświaty).

Powierzenie funkcji WOKRO przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole, ośrodkowi lub poradni, o których mowa w art. 90v ust. 3a ustawy o systemie oświaty, następuje

na podstawie porozumienia zawartego z organem prowadzącym to przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię.

W przypadku niepublicznego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka lub poradni, o których mowa w art. 90v ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, powierzenie funkcji WOKRO następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. Do przeprowadzenia konkursu stosuje się przepisy art. 11-19 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz.U. z 2023 r. poz. 571, z późn. zm.).

Kto może skorzystać z zajęć realizowanych w ramach WOKRO?

Dzieci od 0. roku życia do czasu rozpoczęcia nauki w szkole, u których występują wybrane schorzenia według ICD-10.

Jakie dokumenty upoważniają do skorzystania z zajęć realizowanych w ramach WOKRO?

Zajęcia w ramach WOKRO organizowane są na podstawie:

- opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wydanej przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2061),
- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-rehabilitacyjnych

lub

- zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- lub innych dokumentów dostarczanych przez rodziców/opiekunów dziecka do wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego (WOKRO).

W przypadku braku ww. dokumentów, specjaliści zatrudnieni w WOKRO mogą dokonać rozpoznania w zakresie potrzeby objęcia dziecka i jego rodziny zajęciami.

Czy do programu mogą zgłaszać się dzieci zagrożone niepełnosprawnością?

Placówki pełniące funkcję WOKRO mogą prowadzić zajęcia również dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością.

Dzieci zagrożone niepełnosprawnością to grupa dzieci, których rozwój (z różnych przyczyn) powinien być monitorowany i/lub wspomagany jeszcze w okresie prenatalnym oraz od pierwszych chwil po narodzeniu. Dzieci te wymagają szczególnej opieki w zakresie diagnozy i terapii oraz wieloaspektowej stymulacji wszystkich sfer rozwojowych.

Jakie są zadania WOKRO?

Zadania WOKRO zostały określone w art. 90v ust. 4 ustawy o systemie oświaty oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 sierpnia 2023 r. *w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych* (Dz.U. poz. 1801).

Do zadań WOKRO należy udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom z dziećmi, od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3. roku życia, obejmującego w szczególności udzielanie informacji rodzinom, zapewnienie usług specjalistów w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny oraz koordynowanie działań służących wykorzystaniu dostępnych usług, w tym zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Do szczegółowych zadań WOKRO, zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia *w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych*, należy:

1. prowadzenie doradztwa dla rodzin dzieci z niepełnosprawnością lub zagrożonych niepełnosprawnością, w tym:
  1. udzielanie rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka,
  2. wskazywanie rodzicom właściwych dla dziecka i jego rodziny form kompleksowej i specjalistycznej pomocy, w szczególności rehabilitacyjnej, terapeutycznej, fizjoterapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, oraz możliwości wsparcia z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej,
  3. wskazywanie rodzicom jednostek udzielających dziecku specjalistycznej pomocy, w tym podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych;
2. ustalenie poziomu rozwoju i funkcjonowania dziecka oraz potrzeb jego rodziny;
3. ustalenie kierunków i harmonogramu działań podejmowanych wobec dziecka i jego rodziny, uwzględniających rozwijanie aktywności dziecka i jego uczestnictwa w życiu społecznym, oraz działanie na rzecz eliminowania barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka w życiu codziennym - w przypadku gdy potrzeba ustalenia takich działań wynika z ustaleń, o których mowa w pkt 2;
4. zapewnianie usług terapeuty, fizjoterapeuty, psychologa, pedagoga, logopedy i innych specjalistów zatrudnionych w ośrodku oraz koordynowanie realizacji tych usług w przypadku świadczenia ich poza ośrodkiem - jeżeli potrzeba tych usług wynika z kierunków i harmonogramu działań, o których mowa w pkt 3; w przypadku gdy te usługi mają być realizowane przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej* (Dz.U. z 2024 r. poz. 799) zapewnienie ich następuje przez sfinansowanie świadczenia zdrowotnego przez ośrodek;
5. opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu kompleksowego wsparcia, zwanego dalej „programem” - w przypadku gdy taka potrzeba wynika z kierunków i harmonogramu działań, o których mowa w pkt 3; w

programie określa się: sposób realizacji celów rozwojowych ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania dziecka, eliminowania barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka w życiu codziennym, w tym zajęć prowadzonych z dzieckiem i jego rodziną w wymiarze do 5 godzin tygodniowo, zakres i formy wsparcia rodziny dziecka w zakresie realizacji programu oraz sposób oceny postępów dziecka;

6. organizacja zajęć kompleksowego wsparcia dziecka i jego rodziny określonych w programie;
7. ustalanie, za zgodą rodziców dziecka, działań służących efektywnej realizacji celów określonych w programie, realizowanych poza ośrodkiem;
8. doradztwo w zakresie przystosowania warunków w miejscu zamieszkania dziecka do potrzeb dziecka oraz wykorzystania w pracy z dzieckiem odpowiednich środków dydaktycznych i niezbędnego sprzętu, zgodnie z programem;
9. ocenianie postępów dziecka oraz analizowanie skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie w ramach programu oraz wprowadzanie, odpowiednio do potrzeb dziecka i jego rodziny, zmian w programie;
10. zbieranie i upowszechnianie informacji o:
  1. usługach, o których mowa w pkt 4, dostępnych na terenie powiatu, osobach i podmiotach wykonujących działalność leczniczą świadczących te usługi,
  2. zajęciach w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka organizowanych na terenie powiatu zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe;
11. prowadzenie akcji informacyjnych, w szczególności skierowanych do rodzin dzieci do 3. roku życia, dotyczących:
  1. prawidłowości rozwoju dziecka i wspomaganie jego rozwoju,
  2. działalności prowadzonej przez ośrodek;
12. nawiązywanie współpracy odpowiednio z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, ośrodkami pomocy społecznej oraz jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w celu realizacji zadań, o których mowa w pkt 3, 7, 8, 10 i 11, oraz zapewnienia spójności oddziaływań wspomagających dziecko i jego rodzinę.

Na czym ma polegać koordynowanie korzystania z usług specjalistów dostępnych na obszarze powiatu oraz monitorowanie działań związanych z udzielaniem pomocy dzieciom i ich rodzinom?

Ośrodek koordynuje działania służące wykorzystaniu usług terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów dostępnych na terenie powiatu, przez:

1. zbieranie i upowszechnianie informacji o usługach i świadczących je specjalistach,
2. prowadzenie akcji informacyjnych dotyczących prawidłowości rozwoju dziecka i wspomaganie tego rozwoju oraz działalności prowadzonej przez ośrodek,
3. monitorowanie działań związanych z udzielaniem wsparcia dzieciom i ich rodzinom.

Czy można przyjąć na zajęcia dziecko, które już uczestniczy w zajęciach wczesnego wspomaganie rozwoju organizowanych w innej jednostce systemu oświaty?

WOKRO świadczący usługi dla dzieci z terenu danego powiatu może objąć wsparciem również dzieci, które realizują zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. *w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci* (Dz.U. poz. 1635), na podstawie opinii wydanej przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Zajęcia, które realizowane są w ramach działania 2.4. Programu „Za życiem” są zajęciami dodatkowymi. Oddziaływania terapeutyczne zapewniane dziecku muszą się uzupełniać, a nie powielać.

W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. *w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci* jest przepis dotyczący możliwości zwiększenia liczby godzin wczesnego wspomaganie za zgodą organu prowadzącego. Czy chodzi o zajęcia z Programu „Za życiem”?

Nie. Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka organizowane są zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, na podstawie opinii wydanej przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Są one odrębnymi, niezależnymi zajęciami, od tych, o których mowa w Programie „Za życiem”.

Czy moje dziecko może uzyskać wsparcie w WOKRO, które funkcjonuje w sąsiednim/innym powiecie?

Zgodnie z porozumieniami zawartymi pomiędzy Ministerstwem Edukacji i Nauki (obecnie Ministerstwem Edukacji Narodowej) a samorządami, samorzady zobowiązały się do zapewnienia realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego **na obszarze powiatu**. Zatem dziecko, które spełnia wymagania do uczestnictwa w programie, ma prawo do korzystania z placówki pełniącej funkcję WOKRO na terenie powiatu, w którym mieszka.

Czy jest możliwość wystąpienia do Ministerstwa Edukacji Narodowej o dodatkowe środki na działania WOKRO w związku z dużą liczbą dzieci zgłaszanych na zajęcia?

Obecnie nie ma możliwości zwiększenia dotacji. Być może w kolejnych latach pojawi się możliwość zwiększania kwot dotacji. Ministerstwo Edukacji Narodowej dokonało podziału 100% środków zabezpieczonych w budżecie na realizację zadania w latach 2022-2026.

W przypadku, gdy w trakcie realizacji Programu, któraś z placówek zgłosi zmniejszenie zapotrzebowania na liczbę realizowanych godzin, będą one mogły być przesunięte do innej placówki.

Ile godzin zajęć realizowanych w ramach WOKRO może mieć dziecko?

W ramach Programu dziecko może mieć do 5 godzin zajęć tygodniowo.

Czy dotacja przekazywana na organizację WOKRO musi być przeznaczona wyłącznie na specjalistów i na bezpośrednią pracę z dzieckiem, czy też można ją przeznaczyć na przykład na ulotki informacyjne?

Ministerstwo Edukacji Narodowej w zawartych porozumieniach wskazało liczbę godzin planowanych do realizacji oraz kwotę dotacji za jedną przepracowaną godzinę. Placówka decyduje w jaki sposób zostanie wykorzystana kwota dotacji, naliczana na podstawie zrealizowanych godzin.

W latach 2022-2026 wyodrębniono dodatkowe środki na zadania administracyjno-techniczne, które stanowią 10% kosztów poniesionych na zadania merytoryczne. Z ww. środków można np. dokonać zakupu pomocy dydaktycznych i testów, sfinansować szkolenia, obsługę administracyjno-techniczną, w tym koszty związane z zarządzaniem, utrzymaniem placówki lub obsługi księgowej.

Gdzie w moim powiecie/mieście na prawach powiatu znajduje wiodący ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczy (WOKRO)?

[Wykaz WOKRO znajduje się w „Bazie Pomocy”.](#)

Podstawa prawna

Art. 90v ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych (Dz.U. poz. 1801)